

Naar et saadant Seminarium nu faar sit Statstilskud forøget med 7,000 Kr., faar Betaling for de 30 Elever, det faar til: 5,400 Kr., vil dets økonomiske Status blive forbedret med 12,400 Kr. Saaledes vil det gaa, mine Herrer, hvis de Regler blive fulgte, der findes i Lovforslaget: de smaa Seminarier ville rykke op og blive store eller lige saa store som de nuværende større Seminarier. Disse smaa Seminarier ere selvfølgelig særlig interesserede i, at Elevtallet nedbringes. Spørgsmaalet er, om Staten har den samme Interesse. I pekuniær Henseende har Staten det sikkert ikke, tværtimod, jo færre Elever, des dyrere bliver det forholdsvis at faa dem underviste, og Staten kommer til at rykke ud med flere Penge. Men det alene, at det koster Penge, kan ikke begrunde, at man skal holde sig fra at gaa til at begrænse Elevantallet, eventuelt til 28. Vindes der Fordele derved i det rette Forhold, skal man gaa til Nedsættelsen, men, som jeg nævnte før, er der Uenighed mellem Pædagogerne om, hvorvidt man skal have smaa eller større Klasser. De Pædagoger, der tillægge Dressuren og Afpuddningen overvejende Betydning, ønske smaa Klasser. Saaledes gaar det ogsaa, naar man skal indeksercere Soldater. Til at begynde med inddeler man dem i „Troppe“, for at de rigtig kunne blive strammede op enkeltvis, idet man da kan overse hver enkelt Dressur. De derimod, for hvem Dressur i det hele er noget afskyeligt, noget, man skal vogte sig for, ønske større Klasser, for saa er Dressur paa Forhaand udelukket.

Foruden Tilskuddet efter § 11 a og b er der endvidere Tilskud efter § 11 c til Bygninger. Men ogsaa der er der et lille Misforhold til Stede, forekommer det mig. Det foreslaas, at de Seminarier, der have bygget selv, skulle af Staten have 1 pCt. aarlig af Bygningernes Værdi, men tillige bestemmes det, at Staten skal yde $\frac{1}{4}$ af, hvad der betales af et anerkendt Seminarium til lejede Lokaler. Jeg maa først gøre opmærksom paa, at dette Forhold maa være bygget paa den Antagelse, at $\frac{1}{4}$ af Lejesummen skulde svare til 1 pCt. af Bygningens Værdi. Men det tror jeg ikke er rigtigt, thi der er ikke ret mange, der kunne laane Penge til 4 pCt. nu om Dage.

Dertil komme to andre Forhold, det ene er, at det Seminarium, der selv faar bygget, har Vedligeholdelsesudgifter, og at de, der have lejede Lokaler, meget ofte benytte Lokaler, som de have forholdsvis billigt, fordi disse Lokaler ogsaa blive benyttede til andet Brug. Det er navnlig Tilfældet med en hel Del af vore Byseminarier.

Der er maaske dem, der ville mene, at ved Hjælp af de 30,000 Kr., som blive stillede til Ministeriets Raadighed i Henhold til § 11 d, kan der raades Bod paa de Uretfærdigheder og Urimeligheder, der muligvis ville fremkomme, og en saadan Betragtning kan man ikke pure afvise. Der er Mulighed for, at en saadan Udligning kan finde Sted, men der er ogsaa Mulighed for, at de Hensyn, her ere nævnte, ikke blive tagne. Det beror paa vedkommende Minister, hvad han vil og kan udrette i saa Henseende. Jeg vil gerne tro, at den nuværende højtærede Kultusminister vil forestaa Uddelingen af de 30,000 Kr. med meget stor Skønsomhed, men Ministrene kunne, som jeg sagde før, skifte, og med en Minister kan hele Kultusministeriet skifte Sind og Villie, og i Virkeligheden bliver det ikke Kultusministeren, der direkte kommer til at forestaa disse Uddelinger, det maa selvfølgelig blive den Mand — enten det nu bliver Skolekonsulenten eller en særlig Seminarieinspektør —, som faar med disse Forhold at gøre, der kommer til at forme Forslagene til Ministeren og vil faa en meget væsentlig Indflydelse paa, hvorledes disse 30,000 Kr. blive uddelte. Den Mand, som man betror Tilsynet med de private Seminarier, vil blive en saare mægtig Mand, for hvem de private Seminarier maa skælve, da de vide, at han har deres Liv og Skæbne og hele Velfærd i sin Haand. En saadan Ordning kan være heldig under Forudsætning af, at man altid er sikker paa at have en dygtig og indsigtfuld Mand til at føre Tilsynet med Seminarierne, men derpaa tør man ikke altid bygge, det er maaske ikke altid Tilfældet. Derfor synes jeg, at man burde nærmere bestemme ved Lov, hvorledes disse 30,000 Kr. skulle anvendes, saa at det i hvert Fald ikke stod hverken i Ministerens eller i en ministeriel Embedsmands Haand at kunne straffe Seminarier,